

СИЛАБУС КУРСУ

«Літературне редагування»

2022/2023 н.р.

Ступінь вищої освіти - **бакалавр**

Освітньо-професійна програма: «Видавнича справа та медіакомунікації»

Галузь знань: **06 «Журналістика»**

Спеціальність: **061 Журналістика**

Компонент освітньої програми – обов’язкова дисципліна

Рік підготовки – 3 (1) рік, семестр – 5

Кількість кредитів: 4

Мова викладання: українська

Дні занять: **згідно з розкладом**

Консультації: **згідно з розкладом**

Керівник курсу – **Подаряща Оксана Іванівна**, викладач ЦК журналістики, кандидат наук із соціальних комунікацій

Контактна інформація – opodariashcha@loe.lviv.ua

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна покликана ознайомити студентів із загальнотеоретичними питаннями літературного редагування; забезпечити оволодіння методикою роботи з композиційною, тематичною, логічною і фактологічною структурами тексту, його мовностилістичним оформленням, методами вдосконалення журналістського (авторського) тексту до опублікування; формувати вміння редагувати тексти різних видів і жанрів, а також сприяти розумінню студентами суті та особливостей роботи редактора; ознайомити студентів з нормативною базою редагування журналістських текстів; дати уявлення про етапи роботи редактора (саморедактора) з авторським текстом, про редагування композиції журналістських текстів різних жанрів, їх тематичної та логічної організації; формувати навички редагування (саморедагування) журналістських текстів; забезпечити оволодіння студентами методикою редагування, коректурними знаками для виправлення текстової та ілюстративної частин журналістських текстів.

Курс знайомить студентів з нормативною базою редагування; дає уявлення про текст і етапи роботи редактора з текстом, про композицію тексту; сприяє формуванню навичок роботи з лексичними та граматично-стилістичними засобами мови.

СТРУКТУРА КУРСУ ТА ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма навчання

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
20/28	Змістовий модуль I. Передумови виникнення та методологічні засади літературного редагування		
6/7	Тема 1. Методологічні засади літературного редагування	Знати важливість методологічних засад літературного редагування	Питання, тести
6/7	Тема 2. Історія розвитку літературного редагування. Нормативна база редагування. Види норм. Етичні засади редакторської діяльності.	Знати види норм. Етичні засади редакторської діяльності..	Питання, практичні завдання
4/7	Тема 3. Етапи роботи редактора з текстом. Текст і дискурс: різні підходи до розуміння співвідношення понять. Властивості тексту.	Знати етапи роботи редактора з текстом в ЗМІ.	Захист міні-проектів, питання
4/7	Тема 4. Композиція тексту. Композиційні одиниці, композиційні зв'язки.	Вміти систематизувати отримані знання.	Практичне завдання, модульний контроль
20/28	Змістовий модуль II. Пошук та усунення помилок у тексті		
6/7	Тема 5. Різновиди редакторської правки. Аналіз тексту на завершальній стадії редагування.	Знати основні різновиди редакторської правки тексту у ЗМІ.	Питання, практичні завдання
6/7	Тема 6. Особливості роботи з перекладними текстами.	Знати особливості роботи з перекладними текстами..	Питання, практичні завдання
4/7	Тема 7. Сутність фактичних помилок. Механізм оцінки доцільності, повноти й достовірності відображення факту.	Знати психологічні аспекти редагування. Праця редактора як співтворчість з автором.	Питання, практичні завдання
4/7	Тема 8. Різновиди логічних помилок. Принципи логічного аналізу тексту. Несуперечливість, обґрунтованість, послідовність викладу інформації. Виявлення підміни понять. Коректура. Коректурні знаки.	Освоїти методи саморедагування в процесі журналістської творчості.	Питання, практичні завдання
8/16	Змістовий модуль III. Робота з мовою повідомлення		
4/7	Тема 9 Лексичні та фразеологічні засоби мови. Засоби, що посилюють виразність мовлення	Знати типові фактичні помилки, психологічні причини помилок.	Питання, практичні завдання
4/9	Тема 10. Граматично-стилістичні особливості медіатексту. Стилїстичні властивості деяких форм іменників, прикметників, дієслова.	Знати засоби, що посилюють виразність мовлення.	Питання, практичні завдання

Заочна форма навчання

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
10/38	Змістовий модуль I. Передумови виникнення та методологічні засади літературного редагування		
2/10	Тема 1. Методологічні засади літературного редагування	Знати важливість методологічних засад літературного редагування	Питання, тести
2/10	Тема 2. Історія розвитку літературного редагування. Нормативна база редагування. Види норм. Етичні засади редакторської діяльності.	Знати види норм. Етичні засади редакторської діяльності..	Питання, практичні завдання
2/9	Тема 3. Етапи роботи редактора з текстом. Текст і дискурс: різні підходи до розуміння співвідношення понять. Властивості тексту.	Знати етапи роботи редактора з текстом в ЗМІ.	Захист міні-проектів, питання
4/9	Тема 4. Композиція тексту. Композиційні одиниці, композиційні зв'язки.	Вміти систематизувати отримані знання.	Практичне завдання, модульний контроль
10/36	Змістовий модуль II. Пошук та усунення помилок у тексті		
2/9	Тема 5. Різновиди редакторської правки. Аналіз тексту на завершальній стадії редагування.	Знати основні різновиди редакторської правки тексту у ЗМІ.	Питання, практичні завдання
2/9	Тема 6. Особливості роботи з перекладними текстами.	Знати особливості роботи з перекладними текстами..	Питання, практичні завдання
2/9	Тема 7. Сутність фактичних помилок. Механізм оцінки доцільності, повноти й достовірності відображення факту.	Знати психологічні аспекти редагування. Праця редактора як співтворчість з автором.	Питання, практичні завдання
4/9	Тема 8. Різновиди логічних помилок. Принципи логічного аналізу тексту. Несуперечливість, обґрунтованість, послідовність викладу інформації. Виявлення підміни понять. Коректура. Коректурні знаки.	Освоїти методи саморедагування в процесі журналістської творчості.	Питання, практичні завдання
6/20	Змістовий модуль III. Робота з мовою повідомлення		
2/10	Тема 9 Лексичні та фразеологічні засоби мови. Засоби, що посилюють виразність мовлення	Знати типові фактичні помилки, психологічні причини помилок.	Питання, практичні завдання
4/10	Тема 10. Граматично-стилістичні особливості медіатексту. Стилістичні властивості деяких форм іменників, прикметників, дієслова.	Знати засоби, що посилюють виразність мовлення.	Питання, практичні завдання

ПОЛІТИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Для якісного засвоєння курсу необхідна систематична та усвідомлена робота студентів в усіх видах навчальної діяльності: лекції, семінарські та практичні заняття, консультації, самостійна робота як індивідуальна, так і під керівництвом викладача.

При проведенні аудиторних занять домінуючими є проблемні, індивідуально-диференційовані, особистісно-орієнтовані форми проведення занять та технології компетентісного навчання.

При проведенні практичних занять використовуються активні форми їх проведення: евристичні бесіди, дискусії, ділові ігри, ситуативні кейси, розв'язування практичних задач.

На лекціях у формі активної бесіди з елементами дискусії розглядаються основні теоретичні положення теми, які вимагають роз'яснення та уточнення з боку викладача. На лекціях вимагається активна участь студентів у обговоренні ключових положень теми, ведення стислого конспекту лекції.

Теоретичні знання, отримані студентами під час лекцій, обговорюються більш детально на практичних (семінарських) заняттях у формі міні-дискусій, представлення міні-проектів, заслуховування та аналізу тематичних доповідей та рефератів, а також шляхом розв'язування практичних задач.

У процесі практичного (семінарського) заняття студенти вчаться формулювати свою точку зору, логічно викладати матеріал, підбирати докази у підтвердження своїх думок, вчаться публічно виступати.

Питання для обговорення, практичні та індивідуальні завдання для підготовки до семінарських та практичних занять, конкретні вимоги до окремих тем занять подані у відповідних методичних вказівках.

ВИМОГИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Основним завданням самостійної роботи студентів є набуття навичок самостійного опрацювання фахових інформаційних джерел та оволодіння практичними навичками застосування методів та прийомів літературного редагування

Самостійна робота студентів організовується шляхом видачі переліку питань і/або практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання. Крім того, по деяких темах передбачається написання рефератів, міні-проектів. Обсяг самостійної роботи визначається кількістю годин, передбачених робочою програмою.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до **Положення про порядок рейтингового оцінювання знань (освітніх досягнень) здобувачів вищої освіти**

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають:

- ✓ поточний контроль,
- ✓ модульний контроль,
- ✓ виконання індивідуального навчально-дослідного завдання.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних і семінарських занять має на меті перевірку знань студентів з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи.

Ключовими формами та методами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

- робота в малих групах спільне опрацювання групою студентів окремих проблемних питань з наступною демонстрацією результатів та засвоєння навчального матеріалу;
- презентація - виступи перед аудиторією для висвітлення окремих питань, індивідуальних завдань, реферативних досліджень, захист міні-проектів тощо;
- дискусія - обґрунтування власної позиції у вирішенні проблемних питань.

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення логічно-завершеної частини лекційних та практично-семінарських занять з певного змістового модуля.

Основною формою модульного контролю є завдання, які включають як і перевірку теоретичних положень курсу, так і розв'язування практичних завдань.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) студенти виконують самостійно під керівництвом викладача. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом.

ІНДЗ є видом поза аудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і завершується оцінюванням. Це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, вмінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, семінарських занять, охоплює тему, декілька тем або зміст навчальної дисципліни в цілому.

ТАБЛИЦЯ
розподілу балів за підсумковими контрольними заходами
та відповідними ваговими коефіцієнтами

	Модуль 1 (поточне опитування)	Модуль 2 (підс. мод. контроль)	Модуль 3 (ІНДЗ)	Підсумкова оцінка
Вагові коефіцієнти, %	70	20	10	100
Розрахунок оцінки в балах	80	85	90	82

Приклад розрахунку підсумкової оцінки в балах: $O = 80 \cdot 0,7 + 85 \cdot 0,2 + 90 \cdot 0,1 = 82$

Студенти як відповідальні учасники освітнього процесу дотримуються норм **академічної доброчесності**, усвідомлюють наслідки її порушення, що визначаються **Положенням про академічну доброчесність у Галицькому фаховому коледжі імені В'ячеслава Чорновола**.

Списування під час контрольних заходів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

ПОЛІТИКА ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ, ДЕДЛАЙНІВ ТА ПЕРЕСКЛАДАННЯ

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, відрадження, участь у науково-дослідницьких заходах, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу. Пропущені заняття та незадовільні оцінки (поточний контроль, ПМК) повинні бути відпрацьовані згідно графіку консультацій викладача.

ІНДЗ, ПМК, які здаються із порушенням термінів без поважних причин можуть бути оцінені на нижчу оцінку (до 10 балів).

До початку сесії студенти повинні виконати усі підсумкові контрольні заходи і отримати по кожному з Модулів 1, 2 3 не менше 60 балів.

Студент має право оскаржити оцінку, отриману за результатами підсумкового семестрового контролю у формі іспиту (крім незадовільної оцінки). Такі випадки регулюються **Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів.**

Перескладання незадовільних оцінок здійснюється відповідно до **Положення про порядок ліквідації академічних заборгованостей здобувачами вищої освіти.**

ЛІТЕРАТУРНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА КУРСУ

Основні:

1. Бездіжа А. А., Вишневська Г. Б. Типологія логічних помилок в онлайн-виданнях Тернополя та варіанти їх редагування. *European scientific discussions. Abstracts of the 5th International scientific and practical conference "Science and education: problems, prospects and innovations" (February 4-6, 2021).* Kyoto, Japan : CPN Publishing Group, 2021. Р. 252–258. Режим доступу: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2021/02/SCIENCE-AND-EDUCATION-PROBLEMS-PROSPECTS-AND-INNOVATIONS-4-6.02.2021.pdf>.

2. Годунок З. В. Літературне редагування (практикум) : навч.-метод. посіб. Острог, 2017.

3. Гузенко С. В. Літературне редагування : навч. посіб. Миколаїв : ІЛІОН, 2013.

4. Завгородня Л. В. Основи літературного редагування та коректури : навчальний посібник. Черкаси : Брама-Україна, 2010.

5. Зелінська Н. В. Сучасний редактор: проблеми професійного вишколу [Електронний ресурс] / Н. В. Зелінська, Е. І., Огар, Ю. Е. Фінклер, Н. І. Черниш // Поліграфія і видавнича справа. 2002. Вип. 39. С. 203–209. Режим доступу: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=218>

6. Іванченко Р. Г. Літературне редагування. Репр. вид. К. : [б. в.], 2003. 248 с.

7. Літературне редагування : навч.-метод. посіб. / упоряд. К. С. Серажим. К. : ПАЛИВОДА А. В., 2012. – 142 с.

8. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації : навчальний посібник. 2-ге вид. випр. та допов. Львів : ПАІС, 2009.

9. Капелюшний А. О. Практична стилістика української мови : навч. посібник. Вид. 2-ге, переробл. – Львів : ПАІС, 2007.

10. Партико З. В. Загальне редагування: нормативні основи : навч. посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. Львів : Афіша, 2011.

11. Різун В. В. Літературне редагування : підручник. К. : Либідь, 1996.

12. Серажим К. С. Літературне редагування. К. : Паливода А., 2012.

Додаткові:

13. Прихода Ярослава. Редактор у системі соціальних комунікацій // Вісник Книжкової палати. 2011. № 12. С. 18–20. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2011_12_4.

14. Словник-довідник з культури української мови / Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Сербенська, З. Терлак. 3-тє вид., випр. К. : Знання, 2006.

15. Степанюк О. В. Редагування як напрям діяльності референта. Поліграфія і вид. справа. 2008. № 2. С. 106–110.

16. Хоню В. В. Професор Р. Г. Іванченко: біля витоків київської школи редагування // Поліграфія і видавнича справа. [Електронний ресурс]. Львів : Українська академія друкарства, 2007. Вип. 1 (45). С. 101–110. Режим доступу : <http://pvs.uad.lviv.ua/static/media/1-45/17.pdf>

Інформаційні ресурси

Назва ресурсу або організації	Електронна адреса
Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського	http://www.nbuv.gov.ua/
Харківська державна наукова бібліотека	http://korolenko.kharkov.com/
Національна парламентська бібліотека України	http://www.nplu.kiev.ua/
Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка	http://lib-gw.univ.kiev.ua/
Галицький фаховий коледж імені В'ячеслава Чорновола	http://moodle.gi.edu.ua/
Робоча програма навчальної дисципліни «Літературне редагування» Київського університету ім. Б. Грінченка.	https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/21636/
Електронна бібліотека «Діаспоріана».	https://diasporiana.org.ua/
Архів рідкісних видань «eScriptorium»	http://escriptorium.univer.kharkov.ua/handle/1237075002/3140

СХЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

	1 тиждень	2 тиждень	3 тиждень	4 тиждень	5 тиждень	6 тиждень	7 тиждень	8 тиждень	9 тиждень	10 тиждень	11 тиждень	12 тиждень	13 тиждень	14 тиждень	15 тиждень	16 тиждень
Лекції	Л1		Л2		Л3	Л4	Л5		Л6		Л7		Л8	Л9	Л10	
Семінарські	С1	С1	С2	С2	С3		С4	С5	С5	С6	С6	С7	С8		С9	С10
Контроль знань	ПО	ПО	Т1	ПО	Т2		МК1	ПО	Т3	ПО	ПО	Т4	МК2		ІНДЗ	МК3

Л1 – лекційне заняття по темі 1...

С1 – семінарське заняття по темі 1...

ПО – поточне опитування...

Т1-4 – письмове тестове опитування

МК 1-3 – модульний контроль

ІНДЗ – індивідуальне навчально-дослідне завдання

!!! Навчальні посібники, виділені кольором, наявні у бібліотеці коледжу